

5 THEMES ▾ OUR CANDIDATES ▾ MANIFESTO

PROJECTED RESULTS

► *Visit EGP website*

Listen

GEMEENSCHAPPELIJK MANIFEST - NL

Samen hebben vertegenwoordigers van de bij de EGP aangesloten partijen binnen de Europese Unie gewerkt aan het opstellen van het gemeenschappelijke manifest van de EGP voor de Europese verkiezingen.

Tijdens de verkiezingsconventie van de EGP in Brussel op 22 februari 2014 namen de gedelegeerden van de bij de EGP aangesloten partijen het manifest van 2014 unaniem aan.

GEACHTE EUROPESE BURGER,

Van 22 – 25 mei 2014 hebt u de kans om deel te nemen aan de verkiezingen voor het Europese parlement. Wij nodigen u daarvoor graag uit en hopen dat u Groen stemt.

Dit jaar wordt herdacht dat het begin van de Eerste Wereldoorlog 100 jaar geleden is en het is 57 jaar geleden dat het Verdrag van Rome de oprichting markeerde van wat

nu de Europese Unie is. De Europese eenwording heeft het continent bevrijd van eeuwen van vijandschap en oorlog. Het was de inspiratie voor het verdrijven van dictaturen en autoritaire regimes. Het heeft de economische wederopbouw van haar lidstaten mogelijk gemaakt in een geest van sociale gerechtigheid en het maakt ons tot een pionier voor een duurzaam milieu. Elke uitbreiding heeft onze culturen verrijkt, maakt het ons mogelijk elkaar te herkennen en maakt ons allemaal onderdeel van hetzelfde uitdagende project. Het lijkt geen twijfel dat de realisatie van de Europese Unie een historische prestatie is geweest.

EUROPA STAAT NU OP EEN KRUISPUNT

Wij Europese Groenen geloven dat Europa ons gezamenlijke thuis en onze toekomst is, maar deze toekomst wordt bedreigd. Om de prestaties van de EU te behouden en uit te breiden is een fundamentele politieke heroriëntatie nodig en een democratische vernieuwing van de Europese Unie. Om onze gemeenschappelijke toekomst te bewaken willen we Europa veranderen door het te versterken. Daarom staan wij voor meer solidariteit, duurzaamheid en gerechtigheid. Als we ruimte bieden aan populisme, nationalisme of economische chauvinisme dan zal geen enkele regio, geen land, geen deel van Europa op zichzelf welvarend blijven of worden. In een geglobaliseerde wereld maken we alleen door samen te werken een kans om de enorme toekomstige uitdagingen op sociaal, ecologisch, economisch en veiligheidsgebied het hoofd te bieden. We hebben eerlijke economische samenwerking nodig, waarbij rekening gehouden wordt met onze ecologische verantwoordelijkheden. We hebben solidariteit binnen en tussen onze naties nodig. We hebben een sterke democratie nodig. We willen leven naar onze waarden en vrijheid en vrijheden in onze eigen landen en die ook internationaal hooghouden.

CRISIS ZORGT VOOR ANGST EN WOEDE – WIJ WILLEN HOOP EN VEILIGHEID OPBOUWEN

De neoliberale deregulering heeft financiële markten gecreëerd die alleen door kortetermijn hebzucht en gewin worden gedreven. Dit heeft de wereldwijde financiële crisis opgeleverd waar we nu nog steeds inzitten. Die crisis heeft veel sociale, democratische en economische verworvenheden bedreigd of verwoest en als gevolg

daarvan wordt het concept van de Europese Unie nu bedreigd door een groeiend gevoel van frustratie, angst en zelfs woede. Het medicijn van bezuinigingen dat landen in crisis nu al een aantal jaren voorgeschreven krijgen heeft de sociale tegenstellingen en onrechtvaardigheid vergroot, bracht het welzijn van veel van onze medeburgers in gevaar, ondermijnde het floreren van onze samenlevingen om te en, heel belangrijk, verzwakte de democratie. Tegenwoordig loopt 25% van de Europeanen risico op armoede of sociale uitsluiting; 27 miljoen mensen zijn werkloos, waaronder bijna één op de vijf jonge Europeanen! De meest kwetsbaren blijken de zwaarste prijs voor de crisis te betalen. Het is geen verrassing dat deze onrechtvaardigheid voor angst en woede zorgt over heel ons continent. Wij delen deze woede, maar willen die omvormen tot hoop.

Ons huidige economische model is niet duurzaam. De milieucrisis houdt aan. Het onvermogen om tot een wereldwijde overeenkomst te komen op klimaatconferenties laat zien hoe ver we verwijderd zijn van het vermijden van rampzalige klimaatverandering. Kortetermijndenken en de eenzijdige belangen van lobbyisten blijven de overhand houden. Europa is essentieel voor het opbouwen van de meer duurzame, democratische en gelijke samenleving waar wij om vragen. Het beteugelen van de macht van de financiële markten en van wereldwijde ondernemingen, het effectief bestrijden van belastingfraude en -ontduiking, het omvormen van de energietoelevering van Europa om de op hol geslagen klimaatverandering te bestrijden. Dit zijn allemaal voorbeelden van dringend noodzakelijke maatregelen die de capaciteit van zelfs de grootste van onze lidstaten te boven gaat. We moeten binnen de EU samenwerken om deze problemen effectief aan te kunnen pakken.

De door ons bepleite transformatie moet hand in hand gaan met een democratische heroprichting. We willen een Europese Unie die een pionier is voor een meer directe en participatieve democratie. Uitvoerende lichamen zoals de Europese Commissie en de Centrale Bank moeten verantwoordelijk worden gehouden voor hun daden. De EU moet een effectieve democratie op meerdere niveaus zijn die haar diversiteit als een van haar beste troeven inzet, met respect voor subsidiariteit.

***UW STEM DOET ERTOE – LATEN WE STRIJDEN
VOOR EEN EUROPEES ALTERNATIEF***

We nodigen u uit met ons te strijden voor een economische, politieke en sociale

transformatie waarbij de toekomstige welvaart op basis van duurzame ontwikkeling en een Groene renaissance van onze industrie wordt gebouwd. Met coherent en duurzaam beleid en nieuwe investeringen kunnen veel groene banen worden gecreëerd die zorgen voor goed en fatsoenlijk werk, gelijk loon, werknemersrechten, toegenomen economische mobiliteit, regionale ontwikkeling en betere kansen voor kleine of middelgrote ondernemingen of sociale bedrijven. We dringen aan op een Europees energiebeleid dat de klimaatverandering zal beperken: ja tegen vernieuwbare en efficiënte energie; ja tegen geleidelijk afschaffen van kernenergie en steenkool en nee tegen schaliegas. Dat is allemaal deel van onze 'Green New Deal'.

De Europese Groenen blijven betrouwbare voorstanders van ecologische verantwoordelijkheid. Help ons om een krachtig standpunt in te nemen tegen degenen – links en rechts, lobby's en anderen – die vooruitgang wil blokkeren. Wij eisen een duurzamer landbouwbeleid en hebben een belangrijke rol gespeeld in het hervormen van het visserijbeleid van de EU. We zijn voorstanders van meer transparantie en verantwoordelijkheid van bedrijven. We hebben ons consequent ingezet voor consumenten- en burgerrechten. De milieubeweging is ook een sociale verantwoordelijkheid. Als het milieu wordt verwoest, wordt de basis van onze economie en ons welzijn verwoest.

De Europese Groenen mobiliseren onder de vlag van sociale gerechtigheid tegen sociale uitsluiting en onder de vlag van duurzaamheid tegen bezuinigingen. We willen ons leven leiden als mensen voor wie veiligheid en kansen niet slechts verhalen van weleer zijn. De EU moet zonder twijfel van richting veranderen! Wij strijden tegen jeugdwerkloosheid, tegen dakloosheid, tegen armoede en uitzichtloosheid. Als lidstaten individueel weigeren of niet leveren, dan kunnen wij dat samen als Europese burgers overwinnen. Laten we een sociaal Europa opbouwen.

We zien dat individuele emancipatie, vrijheid en burgerrechten voor ons allemaal worden bedreigd. Denk aan massale dataverzameling door private actoren of overheidsorganen of aan de schending van de mensenrechten van minderheden als immigranten, de LGBT+ gemeenschap of de Roma. We mogen discriminatie om geen enkele reden tolereren, redenen zoals geslacht, ras, huidskleur, etnische of sociale afkomst, genetische kenmerken, taal, geloof of religie, politieke of andere mening, lidmaatschap van een nationale minderheid, bezit, geboorte, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid, gender-identiteit of een ander voorwendsel. Gender-gelijkheid is een fundamenteel beginsel van de Europese Unie. Er is echter een grote kloof tussen

de erkenning van een recht, de bereikte juridische vorderingen en de toepassing. De Groenen ondersteunen een duale benadering bij het bevorderen van gender-gelijkheid en vrouwenemancipatie: gender-mainstreaming (aandacht voor de gelijkheid tussen mannen en vrouwen op alle beleidsterreinen) en duidelijke en bindende doelen om gender-gelijkheid op alle niveaus te bereiken.

We hebben een digitale grondwet nodig om onze geërfde vrijheden te garanderen in het digitale tijdperk. We hebben meegewerkt om de 'Anti-Counterfeiting Trade Agreement' (ACTA) te verslaan, die onze vrijheid bedreigde. We verdedigden het recht op water tegen privatiseringsdruk. Zulke gevechten raken de kernwaarden van Europa.

De Groenen willen de Europese democratie revitaliseren, die verzwakt is door de kracht van lobby's, doordat nationale regeringen slechts hun eigen belangen verdedigen, door de macht die aan technocraten gegeven is zonder democratisch toezicht en door de simplistische verwijten van populistten. Het Europese Parlement moet versterkt worden en het toezicht krijgen op het beleid dat de Europese Commissie, het Internationaal Monetair Fonds (IMF) en de Europese Centrale Bank binnen de zogenaamde trojka nastreven. Er moet beter naar burgers geluisterd worden en ze moeten een duidelijkere stem hebben via directe democratie. De EU moet handelen waar een gemeenschappelijke stem vereist is, maar moet geen beslissingen nemen die verder weg liggen van de burgers. Dit omvat het verder terugdringen van excessief lobbyen. We willen ook meer gelijkheid tussen de seksen: meer vrouwen in de instituties van Europa en in de bestuurskamers van bedrijven in de EU.

We moeten niet terugdeinzen voor het delen van onze soevereiniteit als dit de enige manier is om deze te behouden: zoals met de bankenunie, de belasting op financiële transacties en de strijd voor rechtvaardige belastingen en tegen belastingontduiking en belastingparadijzen. De EU moet een beleid van goed nabuurschap nastreven aan onze grenzen en daarbuiten. Dit omvat culturele uitwisseling, gezamenlijke onderwijsprojecten en het betekent ook dat de deur naar uitbreiding open blijft staan. We bevorderen mondiale gerechtigheid, eerlijke handel, de bescherming van mensenrechten, civiele conflictpreventie en oplossingen voor multilaterale conflicten. Europa moet een veilig toevluchtsoord zijn voor vluchtelingen, geen 'Fort Europa'. Een Europa dat haar mondiale verantwoordelijkheid neemt komt de wereld en onszelf ten goede.

DE KEUS IS AAN U

Als de rechtstreeks gekozen stem van de Europese burgers is het Europees Parlement samen met de nationale regeringen de gezamenlijke wetgever voor onderwerpen die van invloed zijn op uw dagelijks leven. Dit gaat van veiligheid op de werkvloer tot innovatie en nieuwe banen, van consumentenbescherming tot milieubeleid, van voedselveiligheid en dierenbescherming tot dataprivacy tot gender-gelijkheid. Het helpt ook om lokale en regionale projecten voor duurzame ontwikkeling en sociale integratie te financieren. De Groenen maken het verschil in het Europees Parlement. We willen dit met meer kracht voort kunnen zetten. Hiervoor hebben we uw steun nodig, uw stem.

Help Europa te veranderen, stem Groen!

EUROPA HEEFT EEN GROENE NEW DEAL NODIG

In de huidige crisis heeft de Europese Unie voor veel burgers haar beloften niet waar kunnen maken. En het is allesbehalve verenigd over hoe dit verbeterd kan worden. Daarom stellen de Europese Groenen een nieuwe strategie voor.

Wij Europeanen moeten onze sterke punten verenigen, dat is wat soevereiniteit betekent, om onze eigen toekomst vorm te kunnen geven. In plaats van de sociaal dove en ecologische blinde bezuinigingen, stellen wij drie samenhangende wegen naar duurzaamheid voor: het bestrijden van werkloosheid, armoede en alle vormen van sociaal onrecht; de transformatie van onze economieën met innovatie en ecologisch efficiënte oplossingen om klimaatverandering en ecologische degradatie mee aan te pakken; en het opnieuw reguleren van de financiële branche zodat deze de echte economie gaat dienen. We noemen dit een Europese Green New Deal.

SOLIDARITEIT, SOLIDITEIT EN DUURZAAMHEID

We willen niet dat de EU en haar lidstaten gebukt gaan onder buitensporige schulden, die burgers en toekomstige generaties belasten. Dit betekent dat de financiële schuld, van de overheid of privaat, naar een draaglijk niveau moet worden teruggebracht en we moeten er voor zorgen dat het geld gebruikt wordt voor duurzame, waardecreërende investeringen. Dit zal in bepaalde gevallen een herstructurering van de openbare en private schuld betekenen. Ook moeten we sociale schulden aanpakken: vermindering van werkloosheid, armoede en ongelijkheid, verbeteren van gezondheid en onderwijs. Dit vereist sterke investeringen. Maar zeker ook vereist het een aanpak van de ecologische schuld: van de klimaatverandering, de uitputting van eindige grondstoffen en de erosie van biodiversiteit. We hebben een levend platteland nodig, met duurzame landbouw en economisch en sociaal bloeiende plattelandsgebieden, evenals overvloedige visbestanden om kustgemeenschappen te onderhouden.

Door wereldwijd leidend te worden in het bedenken en leveren van oplossingen die een goed leven voor iedereen mogelijk maken, met inachtneming van de grenzen van onze planeet, vinden we de sleutel voor een nieuwe economische dynamiek voor banen en welvaart. We wijzen het zogenaamde pact voor concurrentievermogen af, omdat dit zal leiden tot loonsverlagingen, vermindering van de sociale welvaart en privatisering van publieke goederen. Fiscale duurzaamheid moet hand in hand gaan met sterke sociale en ecologische duurzaamheid – en de sterkste schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Bezuinigingen zoals die tijdens de recente economische crisis zijn ingezet, brengen ons in de verkeerde richting.

DE BASIS VAN EEN SOCIAAL EUROPA LEGGEN

Europa moet op basis van sociale rechtvaardigheid worden gebouwd. Toch zijn voor een toenemend aantal mensen sociale problemen de realiteit geworden. Europese Groenen geloven in een beleid dat de groeiende ongelijkheid aanpakt en zijn absoluut van mening dat er geen tweederangsburgers in de EU zouden moeten zijn. Het is daarom van groot belang dat er rekening wordt gehouden met de sociale impact van

zaken als ongelijkheid en armoede.

Wijdverspreide werkloosheid, in het bijzonder jeugdwerkloosheid en armoede onder ouderen, is een belangrijk element van ongelijkheid. Politieke maatregelen die verlichting beloven, zoals het “European Youth Guarantee Scheme”, zullen geen succes hebben tenzij ze adequaat worden gefinancierd en vooral worden ondersteund door een sterk beleid voor het creëren van banen. Lidstaten moeten door blijven gaan met de aanpak van kinderarmoede via preventieve investeringen in een vroeg stadium op basis van bewijsvoering. De EU moet een eind maken aan sociale dumping, aan nul-urencontracten, aan laagbetaalde banen en oneerlijke stages. De Europese Groenen zijn voorstander van eerlijke en geleidelijk verbeterende minimum sociale standaarden in overeenstemming met nationale omstandigheden en arbeidsmarktmodellen – in het bijzonder voor wat betreft de kwaliteit en zekerheid van banen, van lonen, van volksgezondheid en van pensioenen. We willen tot een betere overdraagbaarheid komen van sociale uitkeringen door de invoering van een Europese sociale kaart, met hoge en bindende privacynormen, die administratieve processen stroomlijnt in de verschillende landen en die echt Europees burgerschap concreter maakt.

We willen dat de Europese Centrale Bank (ECB) macro-economische en financiële stabiliteit in haar beleidsdoelstellingen opneemt, die ook de bevordering van werkgelegenheid moeten bevatten. Bovendien moeten we, om de werkgelegenheid in Europa te stimuleren, meer samenwerken om het project van de interne markt volledig operationeel te maken, in het bijzonder op het gebied van het vrije verkeer van werknemers en diensten.

Wij pleiten voor het opnemen van een clause voor sociale vooruitgang in het Europese recht die de prioriteit van het opbouwen van een sociaal Europa zou moeten benadrukken. Sociaal evenwicht in heel Europa moet de bedreiging van een brain-drain tegengaan, met name van jongeren – weg van door de crisis getroffen regio's en de uitbuiting van migranten, met inachtneming van het fundamentele recht op vrij verkeer. De Groenen willen dat er nieuwe instrumenten worden ontwikkeld om grotere verschillen in economische cycli te beperken, inclusief werkloosheidscijfers. Wij bevorderen de emancipatie van vrouwen in de samenleving en in de economie. 'Gelijk loon voor gelijk werk' moet de norm in de hele EU worden, net als gelijke vertegenwoordiging van vrouwen in het bestuur van bedrijven. Het hebben van een gezin of het delen van de zorg mogen geen obstakels zijn voor een succesvolle carrière

voor zowel mannen als vrouwen. Om leeftijdsdiscriminatie tegen te gaan, zijn de Groenen tegen elke leeftijdsgrens op toegang tot overheidsdiensten en we staan voor de toepassing van betrouwbare basisnormen in de pensioenmodellen van alle lidstaten. We zijn van mening dat het aanwakkeren van een sociaal Europa nauw verwant is met een vernieuwde sociale dialoog waarbij de werkgeversorganisaties en vakbonden hun verantwoordelijkheden nemen. Grensoverschrijdende collectieve arbeidsovereenkomsten voor Europese transnationale ondernemingen moeten worden bevorderd.

DE FINANCIËLE BRANCHE ONDER CONTROLE BRENGEN

Vijf jaar na het begin van de financiële crisis wordt ons systeem nog steeds gedomineerd door banken die ‘te groot om te vallen’ zijn of teveel met elkaar verweven zijn om te mogen omvallen en die dus te gevaarlijk zijn. Reddingsoperaties voor banken hebben de Europese belastingbetaler miljarden gekost; dat mag nooit weer gebeuren. We willen een financiële sector met een redelijke omvang, die divers en veerkrachtig is, de samenleving dient en die voor duurzame investeringen in de echte economie kan zorgen. We stellen strenge regels voor de scheiding van bankactiviteiten voor, waarbij de bankactiviteiten die belangrijk zijn voor de samenleving gescheiden worden van activiteiten die dat niet zijn. De Groenen hebben er sterk aan bijgedragen om ervoor te zorgen dat financiële producten en activiteiten die geen voordeel voor de echte economie opleveren en die mogelijk het financiële systeem destabiliseren, verboden kunnen worden en van de Europese markt worden gehaald. De Europese autoriteiten zouden gebruik moeten maken van deze mogelijkheid. Alleen financiële producten en activiteiten die bewezen hebben van voordeel voor de samenleving te zijn, zouden moeten worden goedgekeurd. Onze initiatieven hebben pure speculatie op staatsschulden verboden; bonussen van bankiers beteugeld; banken gedwongen activiteiten in belastingparadijzen bekend te maken; hebben het toezicht op de banken door de Europese Centrale Bank onder meer democratisch toezicht geplaatst. De Groenen zijn trots op hun prestaties op dit gebied.

Nu moeten we verder bouwen op dit succes. We willen ervoor zorgen dat consumenten goed, onafhankelijk advies krijgen voor alle financiële diensten. De

wetgeving voor financiële diensten moet geen verdere concentratie van marktmacht ondersteunen die ten koste gaat van kleine, duurzame banken. Wij zijn voorstander van een Europese Bankenunie, waarin een sterk gemeenschappelijk toezicht gecombineerd wordt met een gemeenschappelijke autoriteit, een fonds om falende banken te herstructureren en een gemeenschappelijk systeem van verzekering voor deposito's tot €100,000 of een gelijkwaardig bedrag. EU instituties moeten ook bijdragen om kortzichtigheid op financieel terrein aan te pakken die duurzame ambities beperkt bij strategische investeringen.

OVERHEIDSFINANCIËN: RECHTVAARDIGE EN DOELTREFFENDE BELASTINGEN

Op dit moment weegt de belastingdruk onevenredig zwaar op de lage en middeninkomens en op kleine en middelgrote bedrijven, terwijl jaarlijks naar schatting €1.000 miljard ontsnapt via belastingontduiking en fraude. Ons doel is het om de belastingen weer rechtvaardig en doeltreffend te maken. We willen de belastingdruk op arbeid verminderen en verontreiniging en afval juist gaan belasten. We zullen onze uiterste best doen om een belasting op financiële transacties in te stellen, ondanks de machtige lobby hiertegen. Omdat we willen dat grote bedrijven en rijke personen hun deel bijdragen, zijn we voorstander van een gezamenlijke Europese benadering van belastingen voor bedrijven en op rijkdom, waaronder minimumtarieven. Tenslotte zijn we voorstander van een gezamenlijk offensief tegen belastingontduiking, belastingfraude en belastingparadijzen, te beginnen met het afschaffen van het bankgeheim. Aan de uitgavenkant strijden de Groenen expliciet tegen verspillende en ecologisch schadelijke uitgaven zoals subsidies op fossiele brandstoffen of nucleaire programma's als de "International Thermonuclear Experimental Reactor" (ITER). Het samen beheren van overheidsschulden door het opzetten van een schuldaflissingfonds en het geleidelijk uitgeven van gemeenschappelijke schuldinstrumenten (Eurobonds), onder duidelijk omschreven en realistische gemeenschappelijke regels voor fiscale discipline, zijn belangrijke stappen om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën te waarborgen. Om de economie in crisis weer tot leven te wekken en de monetaire unie te behouden, zijn we voorstander van een grotere begroting voor de EU, hoofdzakelijk betaald met eigen middelen, en van het instellen van financiële solidariteitsinstrumenten die erop gericht zijn het economisch herstel te helpen betalen.

RISE: RENAISSANCE VAN INDUSTRIE VOOR EEN DUURZAAM EUROPA

We willen onze Europese economie transformeren tot een wereldkampioen op het gebied van efficiënt gebruik van energie en grondstoffen, op basis van minder energieverbruikende technologieën en hernieuwbare energie. Maar ook door de manier waarop we grondstoffen beheren, gebruiken, hergebruiken, recyclen, vervangen en waarderen te verbeteren. Wij willen dat efficiënt gebruik van grondstoffen en eco-innovatie het beleid en de investeringen in alle sectoren van de economie ondersteunt.

Dit Groene Offensief zal veel kwaliteitsbanen opleveren, zowel voor hogeschoolden als voor laaggeschoolde werknemers in een groot aantal verschillende industrieën en het zal de arbeidsomstandigheden en de gezondheid van werknemers verbeteren. Het

zal ook de toekomstige economische veerkracht verbeteren. De industrie moet geen valse sporen gaan volgen, zoals het boren naar schaliegas of het verwerken van voedsel tot brandstof. In plaats daarvan moet het een belangrijke partner worden van deze op innovatie gerichte Groene transformatie door regels te bevorderen voor eco-design, overheidsopdrachten, subsidies, publieke investeringen, kleine en middelgrote ondernemingen en coöperaties, betere financiering van onderzoek, ontwikkeling en onderwijs, bevordering van ondernemerschap en in het bijzonder sociaal ondernemerschap, goede arbeidsverhoudingen, democratie op de werkvloer en het bestrijden van gevestigde belangen van bedrijven. Dit maakt allemaal onderdeel uit van onze inspanningen. Wij willen vakbonden versterken en het recht van mannelijke en vrouwelijke werknemers om gelijkwaardig deel te nemen aan besluitvormingsprocessen. Het handelsbeleid moet een duurzame industriële renaissance in Europa ondersteunen en respect en solidariteit tonen voor onze mondiale partners. Een project dat in deze context van bijzonder belang is, is het creëren van een Europese Gemeenschap voor Vernieuwbare Energie, om onze verslaving aan fossiele brandstoffen mee te doorbreken.

ÉÉN PLANEET, ONS THUIS!

KLIMAATVERANDERING EN DE ECOLOGISCHE CRISIS SERIEUS NEMEN

Klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit vormen een bedreiging voor samenlevingen over de hele wereld. De ecologische crisis wordt overschaduwd door de huidige economische crisis maar de situatie wordt steeds acuter, waarbij de mogelijke ineenstorting van ecosystemen onze manier van leven bedreigt. In 2013 hadden we in augustus al meer grondstoffen van de aarde verbruikt dan in een jaar vernieuwd kan worden.

Er wordt niet langer getwijfeld aan de rol van de mens als oorzaak van de klimaatverandering en aan de rampzalige gevolgen van nietsdoen. De planeet is dicht bij een keerpunt en zonder een radicale verandering in het energieverbruik en productiepatronen kan de schadelijke klimaatverandering onomkeerbaar blijken te zijn. Maar er zijn oplossingen die enorme ecologische, economische, sociale en gezondheidsvoordelen zullen brengen.

EUROPEES KLIMAAT EN ENERGIEWETGEVING

Wij willen een alomvattende EU-wetgeving voor klimaat en energie, die ervoor zorgt dat de EU een eerlijk aandeel levert in de mondiale inspanningen die nodig zijn om klimaatverandering tegen te gaan en de energievoorziening te verduurzamen. Deze wetgeving moet bindende emissiedoelen en sancties omvatten, om zeker te stellen dat de klimaatdoelen gehaald worden. Dit zal een stimulans voor een duurzame economische transformatie zijn en de gevaarlijke klimaatverandering afwenden. De VN-klimaattop in Parijs in 2015 (COP 21) moet een bindende mondiale overeenkomst opleveren. De klokt tikt door en de EU moet, samen met de lidstaten, een leidende rol spelen bij de onderhandelingen die bindende afspraken met alle bij de onderhandelingen betrokken partijen op moet leveren. Dit betekent ook dat het bestaande en verouderde doel voor vermindering van de uitstoot van broeikasgassen voor 2020, vergroot moet worden van 20% tot 30% van het niveau in 1990, en dat we een doel moeten stellen om deze uitstoot in 2030 tot minstens 55% van hun niveau in 1990 te verminderen, om zodoende in 2050 een klimaatneutrale samenleving te hebben.

Juridisch bindende beperkingen blijven de meest effectieve maatregel om vervuiling en vervuilende praktijken te verminderen. Het “Emissiehandelssysteem” (ETS) van de EU moet radicaal hervormd worden om een effectief instrument te worden. Tenzij dat kan worden bereikt, zijn de Groenen voorstander van minimumprijzen voor broeikasgassen. Overheidsinstellingen, ondernemingen en vooral de financiële sector moeten worden aangemoedigd om niet langer te investeren in klimaatschadelijke activa. Overheidssubsidies en investeringen in fossiele brandstoffen moeten worden beëindigd. Wij willen investeren in Europese energienetwerken die vernieuwbare energieproductie in verschillende delen van het continent met elkaar verbindt, waardoor de energieveiligheid vergroot wordt en de kosten lager zullen zijn.

Een coherent energiebeleid op basis van energiebesparing, efficiënt gebruik van energie en vernieuwbare energie is de enige manier om in 2050 een vrijwel volledig duurzame economie te bereiken. Daarom zijn verdere nationaal bindende doelen voor energie-efficiëntie en vernieuwbare energie essentieel. Het energieverbruik moet in de komende 15 jaar met 40% dalen en tegelijkertijd moet vernieuwbare energie, met uitzondering van agrobrandstof, sterk toenemen om in 2030 voor 45% van ons energieverbruik te zorgen. Dit is niet alleen essentieel voor het beperken van de

globale opwarming tot minder dan 2°C boven het pre-industriële niveau, het is ook economisch verstandig, het stimuleert economische activiteit, creëert banen en vermindert de Europese afhankelijkheid van dure, geïmporteerde brandstof.

Kernenergie is duur en riskant, het vergroot het gevaar van verspreiding van kernwapens en het speelt geen rol in de energiemix van Europa. We zullen blijven zeggen: 'Kernenergie? Nee, bedankt!' en we zullen onze betrokkenheid bij het afschaffen van kernenergie in Europa vernieuwen, terwijl we er tegelijkertijd voor zorgen dat de uitstoot van broeikasgassen niet toeneemt. De meest riskante kerncentrales moeten onmiddellijk gesloten worden, directe en indirecte subsidies moeten beëindigd worden en we moeten er op aandringen dat bestaande exploitanten de volle verantwoordelijkheid dragen voor de schade en de fall-out van nucleaire ongevallen.

DUURZAAMHEID IS DE SLEUTEL

Duurzaamheid moet centraal staan bij elke belangrijke economische beslissing. We willen dat er internationaal prioriteit wordt gegeven aan bescherming van het milieu en biodiversiteit en aan duurzame ontwikkeling. We stellen de oprichting van een Wereld Milieuorganisatie voor, door de rol van de verschillende onsamenhangende instituten die al binnen de Verenigde Naties bestaan, te combineren en uit te breiden. We kunnen de kwaliteit van leven niet slechts in grove monetaire termen meten: we hebben nieuwe indicatoren nodig om het Bruto Nationaal Product (BNP) als maat voor duurzame welvaart en welzijn mee aan te vullen en mee uit te breiden.

De diverse natuur in Europa is prachtig en heeft een waarde die niet in geld is uit te drukken. Groenen weten dat duurzame ontwikkeling betekent dat natuurlijke bronnen wijs beheerd worden, zodat onze kinderen en kleinkinderen nog steeds een levensvatbare planeet hebben om op te leven. We leven boven onze stand door natuurlijke grondstoffen in een tempo te verbruiken waarin ze niet kunnen worden vernieuwd en door de lucht, de bodem en het water met gevaarlijke stoffen te vervuilen. We willen onze ecologische voetafdruk en gebruik van bronnen verminderen, door ervoor te zorgen dat goederen geschikt zijn voor hergebruik, reparatie en recycling, in plaats van dat ze alleen geschikt zijn voor de vuilstort. Het ultieme doel is een gesloten samenleving, waarbij ongevaarlijk afval van de ene sector de input voor een andere wordt.

PRIORITEIT VOOR GROEN TRANSPORT

Luchtvaart en wegvervoer zijn belangrijke bronnen van broeikasgassen, luchtvervuiling en lawaai. Het huidige gebruik aan fossiele brandstoffen door de transportsector heeft niet alleen een sterk negatieve invloed op de volksgezondheid en het milieu, maar maakt de EU ook afhankelijk van import van energie en stelt haar bloot aan stijgende prijzen. We moeten overschakelen op veiliger en minder milieubelastende manieren van vervoer, zoals duurzame vaarwegen, fietsen, openbaar/collectief vervoer en het spoor. Speciale nadruk moet komen te liggen op een eerlijke competitie tussen verschillende vormen van transport. Een Europees spoornetwerk moet daarom missende verbindingen leggen, zowel regionaal als bij langeafstandsverbindingen, op een manier waarbij stedelijke en regionale agglomeraties gemakkelijk kunnen worden bereikt. Bestaande grensoverschrijdende spoorverbindingen moeten de prioriteit krijgen boven wegen en luchtvaart, vooral bij het vervoer van goederen. Door auto's energie-efficiënter te maken, worden de brandstofkosten voor de Europese burger geringer en de luchtkwaliteit beter. We willen ook innovatie aanmoedigen door elektrische fietsen, trams en treinen en elektrische auto's te maken, dit alles gebaseerd op hernieuwbare bronnen en aantrekkelijkere opties.

GEZONDHEID EN VEILIGHEID BESCHERMEN

Samen met maatschappelijke organisaties hebben de Groenen met succes milieu en volksgezondheid op de agenda van het Europees Parlement weten te krijgen en hebben ze bijvoorbeeld vorm weten te geven aan veiligheidsregels voor chemicaliën, pesticiden en biociden. We ondersteunen maatregelen om luchtvervuiling, een belangrijke oorzaak voor een vroegtijdige dood, te reduceren. We dringen sterk aan op een betere controle op elektronisch en gevaarlijk afval, restanten van medicijnen en pesticiden die in onze watersystemen worden geloosd, en op het gebruik van nanotechnologie in cosmetica, medicijnen, voedsel en biociden. Ook willen we een verminderde blootstelling aan stoffen die ons hormoonstelsel negatief beïnvloeden.

We zullen onze campagne tegen de gevaarlijke en schadelijke praktijk van de winning van schaliegas en van andere onconventionele fossiele brandstoffen voortzetten. Het

is tijd om schaliegas te verbieden en daarom roepen we op tot een onmiddellijk verbod op hydraulisch fractureren ('fracking'). Fracking vervuult onze watervoorraad en ons milieu met chemicaliën die gebruikt worden in fracking vloeistoffen. Lekkages van methaan tijdens de extractie van schaliegas verergeren de klimaatverandering. Daarnaast worden de economische voordelen sterk overdreven omdat de productie na het eerste jaar van fracking snel afneemt, wat in lokale gemeenschappen zorgt voor een economie die even snel weer verdwijnt als ze gekomen is. Wij zullen werken aan de stichting van fracking-vrije gebieden in heel Europa, in navolging van het succesvolle 'GMO-vrij' model.

VOEDSEL IN PLAATS VAN BRANDSTOF

Brandstof gemaakt uit eetbare gewassen is geen duurzame oplossing voor de crisis van het klimaat, de energievoorziening en armoede. Door gewassen aan auto's te voeren, in combinatie met financiële speculatie op essentiële levensmiddelen, zijn de prijzen voor voedsel gestegen, wat heeft geresulteerd in landroof en een bedreiging van de voedselveiligheid van miljoenen mensen in ontwikkelingslanden, terwijl het ook een negatieve invloed op het klimaat heeft. Vooral tropische regenwouden, met hun rijke biodiversiteit, worden gekapt en platgebrand om plaats te maken voor palmolieplantages, die bedoeld zijn voor brandstof en voedingsingrediënten.

De EU moet deze trends niet verder verergeren door het gebruik van landbouwgrond voor brandstof te stimuleren. We moeten het gebruik van voedselgewassen voor brandstof helemaal afschaffen en ons in plaats daarvan op meer duurzame transportmodellen richten, zoals efficiëntere auto's en brandstof uit afvalproducten.

BETER VOEDSEL, BETERE LEVENS

Onze voedselketen werkt niet goed. Industriële landbouw, op basis van pesticiden, monoculturen en overmatig gebruik van antibiotica bloeit ten koste van onze gezondheid, het milieu en toegenomen dierenleed. Terugkerende voedselschandalen hebben consumenten terecht onzeker gemaakt over wat we eten en waar dit vandaan komt.

De Europese Groenen willen duurzaam, gezond, lekker, divers en ethisch verantwoord

voedsel stimuleren, geen gestandaardiseerd, smakeloos voedsel dat alleen ontworpen is om er leuk uit te zien in het schap van de supermarkt. Dit betekent dat lokale productieketens, organische landbouw en fairtrade producten uit ontwikkelingslanden moeten worden aangemoedigd. We zijn geslaagd in het bestrijden van diverse misleidende praktijken en in verbeterde etiketten met daarop het land van oorsprong en nano-ingrediënten. We blijven een betere transparantie bij de etikettering van voedsel eisen. In Europa wordt jaarlijks bijna 90 miljoen ton voedsel weggegooid en wij willen dan ook dat er iets gedaan wordt om voedselverspilling te verminderen. We zijn een voedselrevolutie gestart, waarbij in heel Europa het publiek bewuster is geworden, de persoonlijke betrokkenheid is toegenomen en er meer participatieve democratie is bij het bepalen en verbeteren van voedselbeleid.

EEN GROENERE LANDBOUW

Het Europese Parlement heeft nu gelijke verantwoordelijkheid voor het gemeenschappelijke landbouwbeleid van de EU. Het is tijd om onze landbouw aan het klimaat aangepast, duurzaam, eerlijk en ethisch gezond te maken. Wij willen veerkrachtige, biologisch diverse, gezonde en robuuste agro-ecosystemen die zich niet alleen aanpassen aan klimaatverandering, maar dit ook beperken.

We willen een systeem zien dat zorgt voor een veel eerlijker verdeling van overheidsgeld, waaronder meer steun voor kleine boeren, voor organische landbouw, voor conventionele boeren die groenere productiemethoden willen toepassen en voor lokale productie en verkoop, die boeren dichterbij de consument brengt. Boeren verdienen een fatsoenlijke prijs voor hun producten en het moet zakelijke kopers niet worden toegestaan de prijs voor de boer tot onder het bestaansniveau te drukken.

We moeten de vruchtbaarheid van de bodem vergroten, het gebruik van pesticiden en kunstmest drastisch verminderen, schadelijke exportsubsidies elimineren en we moeten af van de intensieve bio-industrie. We zullen onze campagne voor een eerlijke en onbeperkte toegang tot kweekmateriaal en tegen het patenteren van planten en dieren voortzetten. We zijn tegen de verdere privatisering van zaden en plantmateriaal in EU-regelgeving op zaden. We blijven ook vechten tegen de controle van het bedrijfsleven op de zadenindustrie, die maakt dat boeren afhankelijk worden van zaden die specifiek ontworpen zijn voor gebruik met chemische kunstmest en

pesticiden, in plaats van ze toe te staan hun eigen zaden te bewaren en te kweken en hun gewassen aan veranderende lokale omstandigheden aan te passen.

Verlies aan biodiversiteit en excessief gebruik van pesticiden heeft tot de vernietiging van de habitat geleid en tot een massale afname van het aantal bijen en andere insecten, die de natuurlijke bestuiving van veel planten en gewassen verstoort. Als we gezond lokaal fruit en groente willen, dan moeten we de bijen een kans geven.

NEE TEGEN GMO'S

We zijn consistent in onze oppositie tegen genetisch gemodificeerde organismes (GMO's) in het voedsel en de landbouw en in onze steun voor een GMO-vrij Europa. De Groenen zullen de strijd voor voedsel zonder GMO's en tegen het verbouwen van GMO's hier blijven leiden, samen met een verbod op de import van GMO's voor diervoeder. We moeten blijven aandringen op het recht om onze eigen regels op te stellen en labels voor GMO's verplicht te stellen. De Europese consumenten hebben het recht te weten wat er in hun eten zit en waar het vandaan komt. Onderzoek naar GMO's moet beperkt blijven tot evaluaties van hun gevolgen, waaronder genmigratie en kruisbesmetting.

MEER VIS IN DE ZEE

De Groenen hebben een leidende rol gespeeld in het streven naar een meer duurzaam gemeenschappelijk visserijbeleid. Het beleid waarbij bijvangst weer terug in zee werd gegooid was een enorme verspilling van voedsel en inkomen en zal nu worden ingeperkt. Visbestanden zullen beter worden beheerd en de capaciteit van de vissersvloot zal beter worden gereguleerd. Consumenten zullen nu niet alleen kunnen zien waar hun vis vandaan komt, maar ook hoe deze werd gevangen. Er moet veel gebeuren om deze hervormingen door te voeren en om ervoor te zorgen dat de mazen in het net niet worden uitgebuit. We zullen blijven vechten voor betere controles op intensieve kweek van vis, die zeer sterk vervuילend is, en voor een eerlijker behandeling van kleinschalige, lokale visserij binnen en buiten Europa.

DIERENBESCHERMING

We staan bekend om onze inzet voor de bescherming van dieren en de Groenen in het Europese parlement zijn in de voorhoede van wettelijke en politieke maatregelen om steeds betere normen voor het welzijn van alle levende wezens te bieden. We moeten dringend af van bio-industrie, met zijn verschrikkelijke staat van dienst op het gebied van dierenwelzijn en intensief gebruik van antibiotica.

Wij hebben de strijd tegen overmatige dierproeven geleid en zullen dit blijven doen. We willen de vervoerstijden voor dieren aanzienlijk verminderen en de export van levende dieren beëindigen. Op internationaal niveau moet de EU de handel in wilde dieren energieverder bestrijden, zeedieren beter beschermen en haar verbod op de handel in zeehondenproducten verdedigen. Wij steunen een verbod op het houden van pelsdieren.

EUROPA IN DE WERELD

De EU is vaak een onwillige speler geweest in de wereldpolitiek. Ze reageerde vaker dan dat ze handelde en ze had vaak moeilijkheden om tot één, gezamenlijk gedragen, standpunt te komen. We willen dat de EU een op waarden gebaseerd buitenlands beleid vaststelt, een belangrijke internationale rol gaat spelen, de structurele oorzaken van armoede gaat aanpakken en wereldwijde gerechtigheid, solidariteit, vrede en de verdediging van wereldwijde gezamenlijke goederen stimuleert. In de huidige context, waarin de mondiale macht verschuift, de ongelijkheid in de wereld toeneemt en waarin de universaliteit van mensenrechten ter discussie staat, is passiviteit geen optie.

We willen dat de EU één gemeenschappelijke stem heeft voor buitenlands- en veiligheidsbeleid. We hebben in deze richting positieve tekens gehad in de kwesties Kosovo-Servië en Iran. De EU moet streven naar sterke en eerlijke partnerschappen met de landen van het zuidelijk halfrond, die gericht zijn om via

ontwikkelingssamenwerking ongelijkheid binnen en tussen samenlevingen te verminderen. De EU en haar partners moeten samenwerken om gezamenlijke antwoorden te vinden op problemen als klimaatverandering, nucleaire proliferatie en regionale conflicten in de hele wereld, evenals de onaanvaardbare plundering van natuurlijke hulpbronnen in veel landen, vooral op het zuidelijk halfrond. Die samenwerking zal niet geloofwaardig zijn als deze niet democratisch, controleerbaar en transparant is, en gebaseerd is op universele principes.

We willen dat de EU een multilateraal, mondiaal bestuur ondersteunt en een versterking en hervorming van de rol van de VN, de rechtstaat en de verantwoordelijkheid om te beschermen. Wij beschouwen het aannemen van het 'Responsibility to Protect' concept door de VN als vooruitgang, maar de EU moet haar bijdrage leveren om de regels verder te verfijnen en strakker te maken, voor ze worden toegepast. Er moet altijd prioriteit worden gegeven aan civiele conflictbeheersing. De afgelopen jaren is energieveiligheid een van de belangrijkste prioriteiten van het buitenlandse beleid van de EU geworden. Te grote afhankelijkheid van gas en olie maken de EU omkoopbaar en dit speelt autocraten die de levering van fossiele brandstoffen aan Europa in handen hebben in de kaart. We moeten deze gevaarlijke en giftige link afsnijden.

MENSENRECHTEN EN HET UITROEIEN VAN ARMOEDE

Door druk van de Groenen werd een Speciale Vertegenwoordiger van de EU voor Mensenrechten benoemd, om de zichtbaarheid van het mensenrechtenbeleid van de Europese Unie te vergroten. De instituties van de EU zouden mensenrechten tot een vast onderdeel van hun buitenlandse beleid, inclusief het handelsbeleid, moeten maken. We moeten voldoen aan onze beloften op mensenrechtengebied als we om hulp worden gevraagd bij rampen. Dit omvat een sterke betrokkenheid bij fundamentele humanitaire beginselen: menselijkheid, onpartijdigheid, onafhankelijkheid en neutraliteit. De EU moet efficiënter worden, duidelijker in de verdediging van de rechtstaat, vrijheid en mensenrechten, inclusief socio-economische en ecologische rechten binnen en buiten haar grenzen. De EU moet vooral in de voorhoede staan bij het opzetten van wettelijk bindende regels voor maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De EU en de lidstaten moeten in het reine komen met hun medeplichtigheid aan geheime detentie en buitengerechtelijke executies, waaronder volledige verantwoordelijkheid voor schendingen van de mensenrechten die in het kader van het CIA uitleveringsprogramma werden gepleegd. Er moet een formeel einde aan de 'war on terror' komen. Alle lidstaten zouden de amendementen op de statuten van het Internationaal Strafhof moeten ratificeren, die het mogelijk maken om regeringsleiders te vervolgen die aanvalsoorlogen beginnen.

De EU heeft niet genoeg gedaan om de Millennium Ontwikkelingsdoelstellingen (Millenium Development Goals - MDG) uit te voeren, waarin de nadruk ligt op de strijd tegen armoede, honger, vernietiging van het milieu en uitsluiting van vrouwen. We moeten werken om de sterke, nieuwe doelstellingen voor duurzaamheid van de Rio+20 conferentie te ondersteunen, waarin de MDG beoordeling en het proces van Duurzame Doelstellingen voor Ontwikkeling werden gecombineerd tot één, alomvattend kader en die een nieuwe reeks doelstellingen gaf om armoede uit te roeien en een duurzame ontwikkeling na 2015 te ondersteunen. We roepen lidstaten op om aan hun verplichtingen te voldoen, om 0,7% van het BNP aan ontwikkelingssamenwerking uit te geven. Op dezelfde manier moet de strijd tegen corruptie, witwassen van geld, belastingparadijzen, illegale kapitaalstromen en schadelijke belastingstructuren een absolute prioriteit van de EU op het gebied van ontwikkeling zijn.

BINNENLANDS VEILIGHEIDSBELEID

Er bestaat een noodzaak om politie- en justitiële samenwerking te verbeteren, vooral bij de aanpak van terrorisme en georganiseerde misdaad zoals maffiaorganisaties en ecologische en economische criminaliteit. Daarbij moet de EU en haar lidstaten echter voorkomen dat migranten en minderheden worden gestigmatiseerd.

Controlemechanismen moeten worden versterkt, zodat politie en inlichtingendiensten zich beperken tot de noodzakelijke en proportionele actie die van hen gevraagd wordt om Europese burgers te beschermen.

WERKEN AAN VREDE

Dit jaar herdenken we de honderdste verjaardag van het begin van de Eerste

Wereldoorlog. De EU werd opgericht om voor vrede te zorgen na verwoestende oorlogen en verving confrontatie met samenwerking. De Groenen willen dat de EU geweldloosheid en een cultuur van dialoog, bemiddeling, verzoening en samenwerking actief stimuleert. De EU speelde eerder en kan een belangrijke rol blijven spelen bij conflictpreventie, civiele conflictoplossing, ontwapening, wapenbeheersing, vredesopbouw en handhaving van de vrede. De EU moet zijn humanitaire rol ook versterken, als het bijvoorbeeld gaat om het inzetten van tijdelijke ziekenhuizen om menselijk lijden in burgeroorlogen te helpen verminderen. Het concept van humanitaire veiligheid moet centraal staan bij het buitenlands beleid van de EU. We geloven ook dat de EU moet helpen om de VN met efficiëntere instrumenten uit te rusten voor de-escalatie en – indien nodig – het afdwingen van vrede. Het is nu belangrijk om de parlementaire controle van militaire operaties van de EU te versterken door het Europese Parlement een rol te geven in de besluitvorming.

Dankzij de Groenen wordt een veel groter deel van het EU-budget aan conflictpreventie besteedt, via het Instrument voor Stabiliteit en Vrede. We hebben ook het idee van een EU Vredeskorps ondersteund en de oprichting van een EU Instituut voor de Vrede. We zijn tegen het financieren van militair onderzoek met het EU-budget, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van Europese drones en we zijn tegen het gebruik van Europa als nucleaire opslagplaats.

We zullen blijven strijden voor nucleaire ontwapening, zowel mondiaal als in Europa, en voor concrete stappen voor een Midden-Oosten zonder massavernietigingswapens. De Groenen willen ook wapens als munitie met verarmd uranium en witte fosfor verbieden. Investerings door Europese banken, pensionfondsen, verzekeringsmaatschappijen en anderen in ondernemingen die landmijnen en clustermunitie maken, moeten ook verboden worden. De Europese wapenhandel, waaronder verkenningstechnologie, staat gelijk aan het exporteren van onveiligheid naar regio's als het Midden-Oosten en het Verre Oosten. De Groenen willen deze handel terugdringen en export voorkomen van wapens die gebruikt zou kunnen worden tegen vrijheidsbewegingen en burgerprotesten.

De grenzen van de gevestigde rechtsorde worden doorbroken door extraterritoriale gerichte moorden, door drones of andere middelen die buiten gewapende conflicten worden ingezet. We willen dat de EU zich met andere leden van de VN inzet voor een wereldwijd verbod op dergelijke misdaden volgens internationaal recht en de rechten

van de mens en een eind maakt aan het gebruik van volledig geautomatiseerde dodelijke wapensystemen.

STRIJDEN VOOR EEN EERLIJK ASIEL- EN MIGRATIEBELEID

De Hoge Commissaris voor Vluchtelingen van de Verenigde Naties (UNHCR) schat dat er in 2013 wereldwijd bijna 40.000.000 ontheemden waren, van wie bijna de helft vluchteling buiten hun eigen land was. De VN geeft aan dat ieder jaar 200.000 van deze vluchtelingen dringend moeten worden hergevestigd, maar dat slechts de helft van hen een nieuw huis vindt; meer verontrustend is dat slechts 4.500 van hen in de Europese Unie worden hergevestigd – vergeleken met 80.000 per jaar in de VS. Elk jaar sterven er duizenden mensen aan de buitengrenzen van Europa, vanwege steeds strengere controles en omdat de middelen om legaal de EU binnen te komen beperkt zijn. De EU heeft een plicht om er voor te zorgen dat deze mensen bescherming kunnen zoeken. We moeten beter ons best doen om een asielsysteem te creëren dat zijn naam waard is. Het Europese Grensagentschap FRONTEX is hiervoor het verkeerde instituut en lidstaten schenden de mensenrechten met hun grensbeleid. We hebben meer inspanningen van de EU en van de lidstaten nodig en meer coördinatie voor 'reddingen op zee' en we hebben legale en veilige manieren voor toegang nodig, bijvoorbeeld met humanitaire visa. We moeten af van de huidige set regels (de 'Dublinverordening') die vluchtelingen dwingt om asiel aan te vragen in het land waar ze de EU zijn binnengekomen. We moeten, in ons buitenlands beleid en in ons beleid voor handel en ontwikkelingshulp, de problemen aanpakken die mensen dwingt te migreren. De Groenen zijn succesvol geweest in de strijd voor de oprichting van een EU Gemeenschappelijk Hervestigingsprogramma en voor fondsen voor noodhervestiging van vluchtelingen die met een humanitaire crisis geconfronteerd worden. De lidstaten van de EU moeten alles doen wat ze kunnen om deze fondsen volledig te benutten en om solidariteit te tonen, niet alleen onderling maar ook met de bevolking van naburige instabiele regio's.

DE LEIDING NEMEN BIJ KLIMAATVERANDERING

Gedurende vele jaren heeft de Europese Unie een positieve rol gespeeld bij internationale klimaatonderhandelingen, maar de laatste tijd is deze positieve rol ingekrompen. Eén van onze belangrijkste prioriteiten voor het Groene buitenlands beleid is om van Europa weer een hoofdrolspeler te maken in de strijd tegen klimaatverandering en aantasting van het milieu. Klimaatverandering zorgt op de hele wereld al voor schade en lijden. Veel mensen moeten hun land verlaten en worden klimaatvluchtelingen, vanwege woestijnvorming, bodemerosie, zware regenval of de stijgende zeespiegel. We willen dat het concept van klimaatvluchtelingen in het internationale recht wordt opgenomen. De EU moet daarom een leidende rol spelen bij klimaatmigratie in internationale instellingen en thuis. Het moet haar steun voor klimaatmitigatie en adaptatie verbeteren. Klimaatfinanciering speelt een belangrijke rol voor ontwikkelingslanden en de Groenen zullen de EU aan haar beloften en verantwoordelijkheid houden. Een dergelijke financiering moet nieuw zijn en naast de bestaande ontwikkelingshulp worden gegeven. We zijn ook voorstanders van het standaard opnemen van milieueffecten in ontwikkelingsprojecten, om een effectieve beperking van klimaatverandering en adaptatiestrategie te ondersteunen.

STREVEN NAAR EEN COHERENT BELEID VOOR UITBREIDING EN NABUURSCHAP

De Europese Groenen houden vast aan het uitbreidingsbeleid van de EU. De EU moet open blijven staan voor nieuwe leden, vooropgesteld dat ze aan de lidmaatschapscriteria voldoen. We ondersteunen een perspectief van toetreding tot de EU voor alle landen op de westelijke Balkan. De Groenen willen eerlijke en geloofwaardige onderhandelingen met Turkije versnellen. De Europese Unie moet een actieve rol spelen in de regio om haar heen, om daar stabiliteit en democratie te versterken. We willen het Oostelijke Partnerschap versterken en in het bijzonder onze betrokkenheid bij landen als Oekraïne, Georgië en Moldavië. Dit betekent dat we ons doen gelden als een principiële en eerlijke partner voor onze burens.

De EU moet samenwerken met maatschappelijke organisaties, asiel en steun verlenen aan verdedigers van vrijheid en democratie en beurzen verlenen aan de jeugd van onze buurlanden. We willen dat de EU zich richt op de transformatie van de buurlanden in het Middellandse Zeegebied en in Oost Europa en hervormingen in deze landen effectief ondersteunt. Daarnaast zou de EU haar partnerschappen met

andere bestaande regionale organisaties uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika moeten versterken.

VOOR EEN EERLIJK HANDELSBELEID

Op het gebied van handel is de EU een wereldmacht. Het Europese Parlement speelt een belangrijke rol in de handelsrelaties van Europa, omdat het een veto kan uitspreken over handelsovereenkomsten, zoals gebeurde bij ACTA. Maar we hebben meer transparantie nodig tijdens onderhandelingen over handel en een effectieve samenwerking tussen de Europese en nationale parlementen. De Groenen zijn voorstanders van een multilaterale handelsorde, maar handel moet de ontwikkeling van armere landen en de overgang naar een groener, socialer, rechtvaardiger en democratischer ontwikkelingsmodel ondersteunen, niet hinderen. Dit omvat het openen van de EU-markt voor minder ontwikkelde landen, het hervormen van de WTO om deze meer ontwikkelingsvriendelijk te maken en het ondergeschikt maken van handelsregels aan mensenrechten en sociale en ecologische rechten. Handel moet eerlijk zijn en mag het sociale model van de EU niet ondermijnen.

Momenteel wordt er onderhandeld over veel bilaterale EU-handelsverdragen, in het bijzonder de “Transatlantic Trade and Investment Partnership”(TTIP) met de Verenigde Staten. De Groenen verwerpen het gebrek aan transparantie bij deze onderhandelingen, waarbij belangrijke democratische keuzes op de agenda staan. De Groenen verdedigen niet alleen onze normen op het gebied van milieu, gezondheid, landbouw en voedsel, voor consumenten en arbeid, openbare belangen en gegevensbescherming, maar ook de mogelijkheid ze te versterken door de Green New Deal in te voeren. We zijn erop tegen dat biotechnologie en giftige financiële producten die in de VS op de markt komen, automatisch voor de EU worden goedgekeurd. We trekken een duidelijke rode lijn tegen elke verzwakking van EU-wetgeving. We weigeren de opname van internationale investeerder-staat geschillenbeslechting in handelsovereenkomsten, die toe staan dat particuliere ondernemingen democratisch gekozen regeringen kunnen aanklagen, om zakelijke belangen tegen sociale en ecologische hervormingen te beschermen. We mobiliseren tegen elke handelsovereenkomst die deze principes niet eert en daarom zijn we tegen de TTIP in de huidige vorm.

VOOR EEN KRACHTIGER DEMOCRATIE

Meer democratie, niet minder democratie, is het antwoord op de crisis. Structuren als de trojka zijn fundamenteel ondemocratisch. Wij zijn van mening dat een verschuiving naar meer burgerparticipatie, verantwoordelijkheid en transparantie cruciaal is om legitimiteit voor toekomstige Europese samenwerking te verkrijgen. Dit betekent dat wij Groenen werken aan een grotere transparantie in het gehele besluitvormingsproces van de Commissie via andere EU-instituten tot regeringen van lidstaten. Nog belangrijker is dat we werken aan het recht van burgers om de toekomst van de unie te bepalen door hun keuzes in het hele wetgevingsproces te vergroten.

ZONDER GENDER-GELIJKHEID IS ER GEEN DEMOCRATIE VOOR EEN EERLIJK HANDELSBELEID

Gender-democratie betekent dat vrouwen deel uitmaken van het openbare leven van onze samenlevingen en op gelijke voet met mannen besluiten nemen in instituties en bedrijven. De Groenen zijn van mening dat de reactie van de EU moet zijn om gender-zaken tot een vast onderdeel van alle beleidsniveaus te maken. Wij ondersteunen de Commissie in haar werk om wettelijk bindende quota's in te stellen voor vrouwen in directiekamers. Maar in het huidige tempo zou het meer dan 50 jaar duren tot 40% van alle directieleden van Europese bedrijven vrouw is. Daarom eisen we een quotum om dit doel al in 2020 te bereiken.

Om gelijkheid te bereiken zijn wij van mening dat de EU een bredere beleidsaanpak tegen gender-gerelateerd geweld moet aannemen, waaronder EU-wetgeving in de vorm van een richtlijn die maatregelen voorstelt om geweld tegen vrouwen op basis van beleid, bescherming, preventie, vervolging, voorzieningen en partnerschap aan te pakken. De EU Conventie over Rechten van de Mens vereist van alle EU-lidstaten om verkrachting en seksueel geweld tegen vrouwen binnen het huwelijk en informele intieme relaties als een misdaad aan te merken.

BURGERS ALS EUROPESE BELEIDSMAKERS

Wij willen de mogelijkheden vergroten voor burgers van de EU om besluiten te beïnvloeden. We willen werken aan een echte participatieve democratie. De Groenen hebben meegeholpen aan de invoering van het Europese Burgerinitiatief (European Citizens Initiative - ECI), waarbij burgers van de EU de Europese Commissie kunnen oproepen om wetsvoorstellen te maken. Het is tijd om de volgende stap te zetten. We willen de reikwijdte van het ECI verbreden en het efficiënter en vriendelijker voor de burger te maken. We willen ook een wettelijke grondslag voor EU-brede referenda creëren.

Als burgers van hun rechten worden beroofd in een lidstaat van de EU, zonder dat ze

op hulp van het rechtssysteem van dat land hoeven te rekenen, dan moeten ze de mogelijkheid hebben om collectief juridische stappen te zetten bij het Hof van Justitie van de EU. We zullen hard blijven strijden tegen de gevestigde en ruim gefinancierde lobby's, zoals die van de agrochemische industrie of de reusachtige zaadbedrijven. We roepen op tot een voedseldemocratie, waarbij de burgers de controle op wat ze eten terug kunnen winnen, en eerlijke en duurzame voedselproductie en aanvoersystemen kunnen creëren.

DE ROL VAN PARLEMENTEN VERSTERKEN

Door de leden van het Europese Parlement te kiezen, hebben burgers inspraak op de aanpak van cruciale kwesties van tegenwoordig, van klimaatverandering tot regelgeving voor banken en van het beleid voor vluchtelingen tot jeugdwerkloosheid. Wij willen dat het Europese Parlement een sterkere rol gaat spelen, in het bijzonder bij de crisisbeheersing en bij het economische beleid. Zij dient de bevoegdheid te krijgen om mee te beslissen over de prioriteiten bij de samenwerking op economisch gebied. Wij willen de stemgerechtigde leeftijd voor verkiezingen voor het Europees Parlement verlagen tot 16 en daarnaast pan-Europese lijsten met transnationale kandidaten invoeren.

De groeiende invloed die het Europese Parlement door het Verdrag van Lissabon heeft gekregen, moet op een verantwoorde manier worden gebruikt en mag niet door de belangen van lobby's worden ondermijnd. Er is meer transparantie en verantwoording nodig door de Raad van Ministers van de Europese Unie, door bijvoorbeeld alle uitslagen van stemmingen te publiceren.

Om een breder en opener debat te krijgen is het noodzakelijk dat de nationale parlementen meer verantwoordelijkheid nemen door een betere controle uit te voeren op de acties van hun regeringen op Europese zaken. We willen ook de mogelijkheden vergroten van nationale parlementen om te reageren als de EU haar bevoegdheden overschrijdt door de regels op het gebied van subsidiariteit niet te volgen. Nationale parlementen zouden ook meer mogelijkheden moeten hebben om met het Europese Parlement samen te werken. Op alle bestuursniveaus, van lokaal tot regionaal, van nationaal tot Europees, roepen we op tot versterkte interacties en synergie om het Europese beleid en de uitvoering daarvan beter te kunnen verwoorden binnen regionale en territoriale realiteiten.

CORRUPTIE EN FRAUDE BESTRIJDEN

De EU heeft een sterker beleid tegen corruptie nodig en effectievere instrumenten tegen georganiseerde misdaad, om de democratie, de rechtstaat en ook de Europese economie te versterken. Corrupt gedrag van EU-vertegenwoordigers of van parlementsleden in hun relaties met lobbyisten moeten een zeer sterk antwoord krijgen. Grote ondernemingen hebben nog teveel invloed op de Commissie. Bijna 80% van alle belanghebbenden die door de Commissie worden benoemd vertegenwoordigen zakelijke belangen, ondanks toezeggingen om dit te veranderen. De Groenen vechten ook tegen het probleem van “draaideurconstructies”, waarbij topbureaucraten en politici in Europese instellingen gaan werken voor particuliere organisaties die ze eerder moesten reguleren. We willen de democratie beschermen tegen corruptie door robuuste regelgeving in te voeren en door transparantie bij de financiering van politieke partijen, kandidaten en verkiezingscampagnes. We willen het Hof van Justitie van de EU en de Europese Rekenkamer sterkere instrumenten geven om controle uit te oefenen op de manier waarop de middelen van de EU worden uitgegeven en om op te treden tegen corruptie, zowel binnen de EU-instellingen als bij ernstige problemen in de lidstaten.

MEER EIGEN MIDDELEN VOOR DE EU-BEGROTING

De EU-begroting moet worden verhoogd en moet vooral gebaseerd zijn op een systeem van eigen middelen, bijvoorbeeld een belasting op fossiele brandstoffen en/of energie, om de afhankelijkheid van nationale bijdragen te verminderen. Intergouvernementele onderhandelingen zien te vaak het gemeenschappelijk belang over het hoofd, zoals het geval was bij de onderhandelingen over de begroting van 2013, die geen doeltreffend beleid tegen de crisis opleverde. De Groenen hebben een zware strijd gestreden voor een grotere aansprakelijkheid en transparantie bij het opstellen van de begroting. Hier stellen we ook meer participatie voor: burgers moeten het recht krijgen om zich aan te melden voor proefprojecten die door de begrotingscommissie van het Europees Parlement zijn goedgekeurd.

EEN DIGITALE GRONDWET

De Groenen in het Europese Parlement bevinden zich in de voorhoede van de strijd voor digitale rechten. We hebben geholpen om de “Anti-Counterfeit Trade Agreement” (ACTA) tegen te houden en we strijden voor een sterke bescherming van persoonlijke gegevens, voor het recht op privacy en voor een strikte netneutraliteit. Nu moeten we zowel Europese burgers en het internet verdedigen en beschermen tegen alomtegenwoordige observatie door bedrijven en overheden en de grondrechten in het digitale tijdperk waarborgen. Persoonlijke gegevens behoren toe aan individuele burgers, niet aan bedrijven of regeringen. Privacy moet gerespecteerd worden. De wet over het bewaren van data, die telecombedrijven verplicht om gegevens over het communicatiegedrag van burgers op te slaan, is een ernstige fout en deze wet moet worden afgeschaft. Regeringen moeten zich aan hun eigen wetten houden. Hoewel nationale veiligheid belangrijk is, moeten persoonlijke vrijheden hieraan niet ondergeschikt worden gemaakt. Regeringen moeten er voor zorgen dat nationale veiligheidsdiensten er voor alle burgers zijn om de vrijheid veilig te stellen.

DE RECHTSTAAT HANDHAVEN

De Europese Unie is gefundeerd op de waarden respect voor menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkwaardigheid, de rechtstaat en respect voor mensenrechten. De Groenen sluiten geen compromissen over mensenrechten. Pluralisme, non-discriminatie, tolerantie, gerechtigheid, solidariteit en gelijkwaardigheid tussen vrouwen en mannen moeten leidend zijn. Er is een groot gebrek aan vrouwen in EU-instituties en in veel lidstaten worden teveel mensen gediscrimineerd op grond van allerlei smoesjes. De Europese Groenen blijven aandringen op een effectief antidiscriminatiebeleid om dergelijke ongerechtigheden te overwinnen en zijn al jaren voorstanders van de uitbreiding van de richtlijnen tegen discriminatie om een volwaardige Richtlijn voor Gelijkwaardigheid te worden.

Om ervoor te zorgen dat onze democratische rechten aanvaard en erkend worden, moeten we de rechtstaat integer houden, zowel op het niveau van de EU als op nationaal niveau. De EU heeft geen instrumenten voor het effectief toezicht en sancties als onze waarden in de lidstaten geschonden worden. Daarom zijn de

Europese Groenen pioniers in het eisen van de oprichting van een Kopenhagen Commissie in overeenstemming met de EU-verdragen en de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens. Deze commissie moet er voor zorgen dat de democratische eisen die aan kandidaat-landen gesteld worden als ze het EU-lidmaatschap aanvragen, niet gevolgd worden door een terugkeer naar een autoritaire regeringsstijl en vriendjespolitiek zodra een land lid van de EU is geworden.

De indrukwekkende lijst met garanties en bescherming uit het Handvest van Fundamentele Rechten moet beter in de praktijk van ons dagelijks leven worden toegepast. Seksuele en reproductieve rechten zijn essentiële elementen van menselijke waardigheid. Wij Groenen verdedigen het recht op zelfbeschikking over ons eigen lichaam.

EEN GROENE DEMOCRATISCHE HERVORMING VAN DE EU

Democratie is nooit af of volledig. Klimaatverandering en globalisering zijn twee uitdagingen die met een verbeterde, gezamenlijke besluitvorming moeten worden aangepakt. De Europese Groenen zijn ervan overtuigd dat de EU de problemen niet kan aanpakken op de manier waarop de EU-instituties nu werken. De ontwikkeling van de Eurozone en de bankenunie betekent ook dat we op dit gebied adequate, democratische hervormingen nodig hebben die de legitimiteit, transparantie en de doelmatigheid van de Europese besluitvorming versterken. De Europese Groenen roepen op tot een herziening van de bevoegdheden tussen de verschillende bestuursniveaus van de EU. Dit betekent bijvoorbeeld dat de EU bevoegdheden moet krijgen op het gebied van belastingbeleid en sociaal beleid, waarbij het Europees Parlement medewetgever zou moeten worden.

Onze eisen voor meer democratie, meer transparantie en een grotere verantwoordingsplicht op EU-niveau vereisen duidelijke veranderingen van de wijze waarop de EU functioneert. Het Europees Parlement moet het recht krijgen om wetsvoorstellen in te dienen. Europa kan niet wachten tot de staatshoofden en regeringsleiders van de EU beperkte initiatieven nemen die alleen maar tot meer technocratische controle leiden. Een heel simpel voorbeeld: het Europese Parlement wil zeggenschap hebben over haar vestigingsplaats en het reizende circus tussen

Brussel en Straatsburg beëindigen. De Europese Groenen delen deze eis, net als de meeste Europese burgers. Het Europese Parlement moet meer mee kunnen beslissen over wetgeving, terwijl het nationale vetorecht verkleind moet worden. Sommige beslissingen moeten echter genomen worden op een niveau dat veel dichterbij de burger ligt.

Het mandaat en de verantwoordelijkheden van Europese instellingen die de regionale en lokale autoriteiten, sociaaleconomische belanghebbenden en het maatschappelijke middenveld vertegenwoordigen moet worden versterkt. Daarom willen we een nieuwe democratische conventie, met sterke deelname van het parlement en het maatschappelijke middenveld, met volledig transparante procedures, of een grondwetgevende vergadering, om de toekomst van de Europese integratie te bepalen. Europese burgers moeten over de toekomst van Europa kunnen beslissen – en moeten het laatste woord hebben door middel van een EU-breed referendum.

DE EUROPESE GROENE PARTIJ

De Europese Groene Partij (EGP) was de eerste politieke familie die van een federatie een partij op Europees niveau werd. Dit was in 2004. Wij tellen 45 nationale Groene partijen uit heel Europa – zowel binnen de EU als daarbuiten – die elkaar ondersteunen om de Groene politiek op het hele continent te versterken.

De partijen die lid zijn van de EGP (volledig lid, geassocieerde leden en kandidaat-leden) binnen de Europese Unie per maart 2014:

Die Grünen, Ecolo, Groen, Zelena Partija, Zelenite, Cyprus Green Party, Strana Zelených, Socialistisk Folkeparti / SF, Eestimaa Rohelised, Vihreät - De Gröna, Europe Ecologie - Les Verts, Bündnis 90/Die Grünen, Ecologisti- Prasinoi, Lehet Más a Politika / LMP, Zöld Baloldal, Comhaontas Glas, Federazione dei Verdi, Latvijas Zala Partija / LZP, déi gréng, Alternattiva Demokratika – the Green Party, GroenLinks, De Groenen, Zieloni, Partido Ecologista – Os Verdes, Partidul Verde, Strana Zelených, Stranka mladih - Zeleni Evrope, Iniciativa per Catalunya Verds / ICV, EQUO, Miljöpartiet de gröna, Green Party of England and Wales, Scottish Green Party.

Find out more

Our Common Manifesto

Events

In the Media

Newsletter

Media Hub

10 Key Points

News

Contact

